

Pozwólmy im latać!

Jakie systemowe rozwiązania wspierają i rozwijają zdolności uczniów?

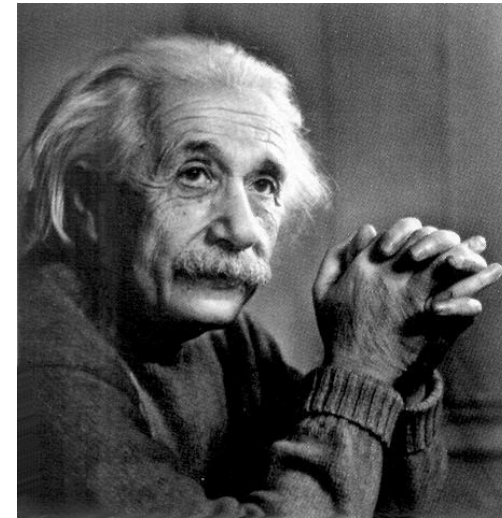
Cynthia E.C. Jones

Październik 2011

Kingston University – Londyn

Nie jestem zdolny.
Jestem po prostu
bardzo, bardzo
ciekawski

Albert Einstein

Określenie „**zdolni i utalentowani**” opisuje dzieci oraz młodzież, którzy rozwijają się (lub mają możliwość rozwijać się) znacznie szybciej od ich rocznika

Zdolni, to osoby, które przejawiają jedną lub więcej możliwości, np. z matematyki lub angielskiego.

Ministerstwo Edukacji Zjednoczonego Królestwa

Utalentowani uczniowie posiadają praktyczne umiejętności w sporcie, projektowaniu, sztuce etc. Umiejętności takie jak przywództwo, podejmowanie decyzji, zorganizowanie, także są brane pod uwagę, kiedy diagnozujemy i rozróżniamy zdolnych od utalentowanych uczniów.

Ministerstwo Edukacji Zjednoczonego Królestwa

Formalne i pozaformalne wsparcie dla zdolnych, utalentowanych w systemie edukacji Zjednoczonego Królestwa

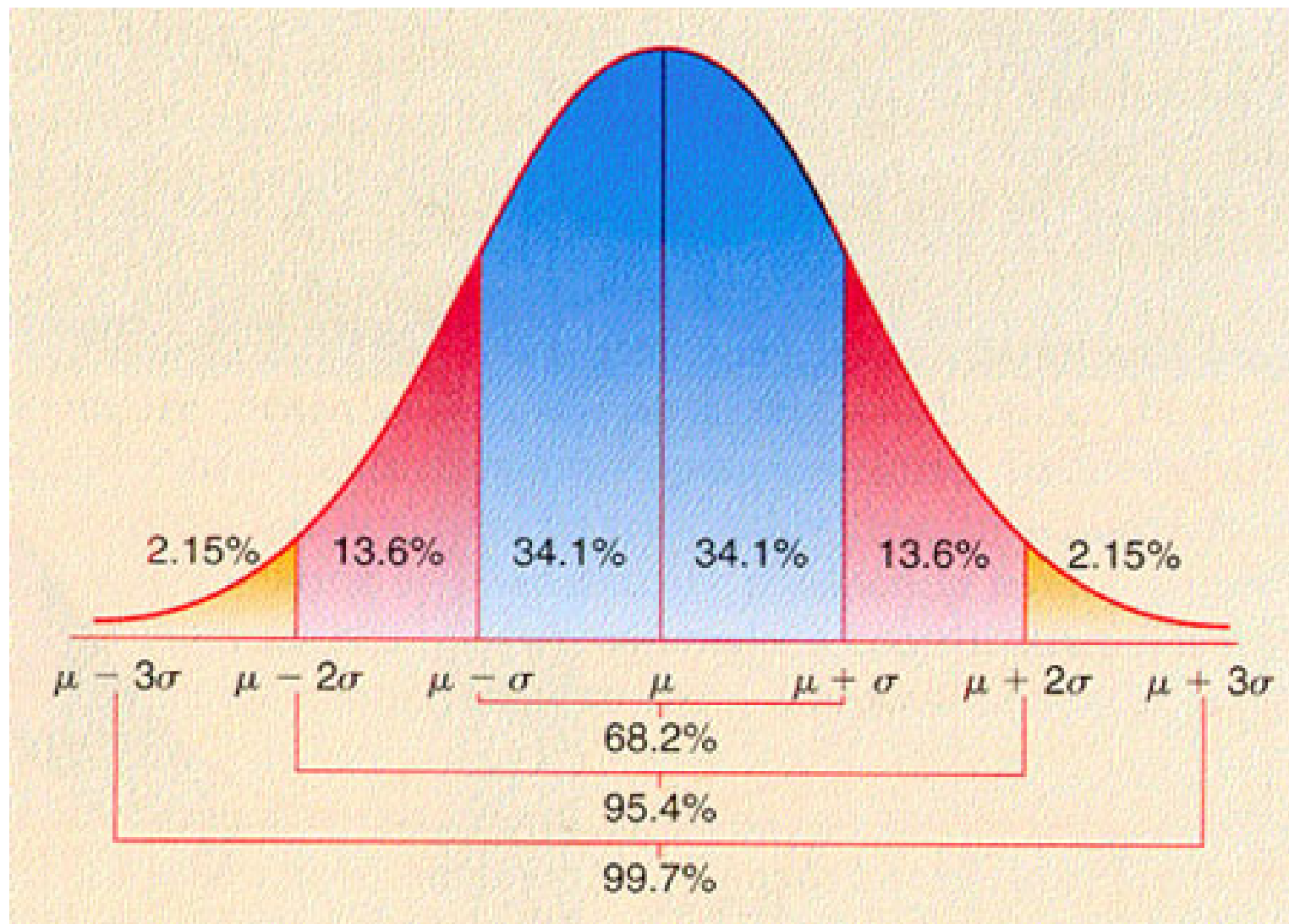
- Pomoc rządowa przez Ministerstwo Edukacji – Anglia
- Strategia dla “LEAD Teachers” [nauczycieli LIDERów] – SP, zespoły szkolne, Gimnazja
- Krajowy Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Uzdolnionych – organizacja charytatywna
- Szkoły dla wybitnie uzdolnionych – np. Szkoła Yehudi Menuhina / Królewska Szkoła Baletowa
- Strategia Narodowa [dla Uzdolnionych] – zakończona 31.03.2011
- Mumsnet (www.mumsnet.com) [wymiana doświadczeń rodziców] -
RodziceRadza.pl

Kim są ci, którzy powinni latać?

Zdolni - Jak ich diagnozować?

Utalentowani - W czym są różni?

Pojętni - Są to dzieci zdolne lub utalentowane, ale nie zawsze jesteśmy w stanie je przyporządkować do konkretnej grupy

Ukryte zdolności:

- **Przymioty intelektualne** np. humor / wyobraźnia / sprawność w danej dziedzinie
- **Trudności szkolne** np. nieczytelne pismo / błędy w pisowni / praca pod presją / problemy z koncentracją – często osiągają lepsze wyniki w trudnych zadaniach
- **Oznaki emocjonalne** np. wysokie wymagania wobec siebie / strach przed porażką / wrażliwość na krytykę / umiejętności społeczne
- **Zachowania** np. przeszkadzanie / wymyślają wymówki / bywają niezorganizowani, jeśli nie są zmotywowani

(za: Baum 1988, Yewchuk& Lupart 1993)

*Kim są ci, którzy powinni
latać?*

***KAŻDE DZIECKO, KTÓRE LUB
MŁODY CZŁOWIEK, KTÓRY
WIERZY W SIEBIE JAKO...***

MYŚLICIEL!

KIEDY MYŚLISZ?

- Kiedy prowadzę samochód
- W kąpielni
- Przez cały czas
- Kiedy jest trudna sytuacja
- Kiedy muszę
- Obierając ziemniaki
- Podczas spaceru z psem
- Podczas pracy

Czy wiesz jak myśleć?

Dlaczego tak sądzisz?

Czy ktoś uczył Cię myśleć?

Model Myślenia A. R. Lurii (1976)

- Motywacja
- Zahamowanie w pierwszej reakcji
- Analiza ograniczeń wynikających z problemu
- Wybór strategii
- Wybór taktyki
- Implementacja
- Rozwiązanie
- Ocena rozwiązania w odniesieniu do ograniczeń wynikających z danego problemu

*Miałem sześciu lojalnych pomocników
Służyli mi dobrze i wiernie
Ich imiona to „Dlaczego”, “Co” i “Kiedy”
oraz „Jak” i „Gdzie” i „Kto”?*

Rudyard Kipling